

בַּעַת חֲדוּהָ שְׁלֹמֶה. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, נִשְׁבַּח בְּמִקּוּם אֶחָד, שְׁדַבְרֵי הַתּוֹרָה צְרִיכִים צָחוּת. מְצָאוּ מַעֲזָן מִיּוֹם וְעַד, וְיָשׁוּבוּ.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, מִסְתַּפֵּל הֵייתִי שְׁוֵה לַתַּחֲתִית הַמַּתִּים בְּדֶרֶךְ אַחֵר יַעֲשֶׂה לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְיִמָּה שֶׁהִיא בַּעַת רֵאשׁוֹן, יִהְיֶה אִזּוֹ אַחֲרוֹן. מִנֵּינ לָנוּ? מֵאוֹתָן עֲצֻמוֹת, אוֹתָן עֲצֻמוֹת שֶׁהִחִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי יִחְזַקְאֵל, שְׁכַתּוּב (יִחְזַקְאֵל לו') וַתִּקְרְבוּ הָעֲצֻמוֹת עִצְמוֹ אֶל עֲצָמוֹ - בַּהֲתַחֲלָה, וְאַחֵר כֶּף כְּתוּב, וְרֵאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבֶשֶׁר עָלָה וְגו'. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מְלֻמְעָלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם - שֶׁהִרִי מֵהַשֶּׁפְּשִׁיט בַּתַּחֲלָה, יִהְיֶה אַחֲרוֹן. בַּתַּחֲלָה (הַפְּשִׁיט מְרוּחָ, וְאַחֵר כֶּף) עוֹר, וְאַחֵר כֶּף בֶּשֶׁר. בַּתַּחֲלָה הַפְּשִׁיט מְרוּחָ, וְאַחֵר כֶּף עוֹר, וְאַחֵר כֶּף בֶּשֶׁר, וְאַחֵר כֶּף עֲצֻמוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּזֶה הַתִּקְשׁוֹ הָאֲחֵרוֹנִים, אֲבָל עֲצֻמוֹת אֵלֶּה שֶׁהִחִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, נְסִים וְאוֹתוֹת מְשֻׁנִּים עָשָׂה בָּהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. בֵּא וּרְאֵה מֵהַ כְּתוּב, (אֵיּוֹב י') זָכַר נָא פִי כַחֲמֹר עֲשִׂיתָנִי וְאֵל עֶפֶר תְּשִׁיבֵנִי. מֵהַ כְּתוּב אַחֲרָיו? הֲלֹא כַחֲלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי. עוֹר וּבֶשֶׁר תַּלְבִּישָׁנִי וּבַעֲצֻמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכַּכֵּנִי. עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְאַחֵר שִׁיבְלָה הָאָדָם בַּעֲפֹר וְיִגִיעַ זְמַן שֶׁל תַּחֲתִית הַמַּתִּים, שְׁאוֹתָהּ עִצְמוֹת שֶׁתִּשְׁאָר, לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ כְּמוֹ עֶסֶה זֶה, וְכִמוֹ גְּבִינָה שֶׁל חֶלֶב וְנִבְיַעַת הַחֶלֶב, שְׁאוֹתָהּ נִבְיַעַת נִקְיָה וּמְצַחֶצֶחַת בְּצָחוּת אוֹתָהּ עִצְמוֹת. תַּתְּעַרֵּב אוֹתָהּ הָעִצְמוֹת וְתַמְחָה כְּמוֹ חֶלֶב, וְאַחֵר כֶּף יִקְפִּיאֵ אוֹתָהּ, וְתִצְטִיר בְּצִיּוֹר כְּמוֹ עֲלִיהָ עוֹר וּבֶשֶׁר וְעֲצֻמוֹת וְגִידִים.

בְּדוּךְ חֵד, דְּמַלִּי דְאֹרִיִּיתָא אֲצַטְרִיךְ צָחוּתָא. אֲשַׁכְּחוּ עֵינָא דְמֵיָא, וְאֵילָנָא, יִתְבוּ.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, מִסְתַּפֵּל הוֹינָא דְהָא לַתַּחֲתִית הַמַּתִּים, בְּאַרְחָא אַחֲרָא יַעֲבִיד לוֹן קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְיִמָּה דְהוּהוּ הַשְׁתָּא קַדְמָאָה, לִיהוּי כְּדִין בַּתְּרָאָה. מְנַלָּן. מֵאֵינוֹן עֲצֻמוֹת, הִנְהוּ גְרַמִּין דְאַחֲרָא לוֹן קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל יְדֵי יִחְזַקְאֵל, דְכָתִיב, (יִחְזַקְאֵל לו') וַתִּקְרְבוּ עֲצֻמוֹת עִצְמוֹ אֶל עֲצָמוֹ בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתֵּר כְּתִיב (דף רכ"ב ע"א)

וְרֵאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבֶשֶׁר עָלָה וְגו'. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מְלֻמְעָלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם. דְהָא מֵהַ דְאַפְשִׁיט בְּקַדְמִיתָא, לִיהוּי בַּתְּרָאָה. בְּקַדְמִיתָא (אֲפִשִׁיט מְרוּחָ, וְלִבְתֵּר) עוֹר, וְלִבְתֵּר בֶּשֶׁר, בְּקַדְמִיתָא אֲפִשִׁיט מְרוּחָ, וְלִבְתֵּר עוֹר, וְלִבְתֵּר בֶּשֶׁר, וְלִבְתֵּר עֲצֻמוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּדָא אֶקְשֵׁן קַדְמָאִי, אֲבָל גְרַמִּין אֵלִין דְאַחֲרָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, נְסִין וְאוֹתִין מְשֻׁנִּין, עֶבֶד בְּהוּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. תָּא חֲזִי מֵהַ כְּתִיב, (אֵיּוֹב י') זָכַר נָא כִי כַחֲמוֹר עֲשִׂיתָנִי וְאֵל עֶפֶר תְּשִׁיבֵנִי. מֵהַ כְּתִיב בַּתְּרִיָּה, הֲלֹא כַחֲלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי, עוֹר וּבֶשֶׁר תַּלְבִּישָׁנִי וּבַעֲצֻמוֹת וְגִידִים תִּשְׁוֹכְכֵנִי. זְמִין קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לִבְתֵּר דִּיתְבַּלִּי בַר נֶשׁ בַּעֲפָרָא, וּמְטִי זְמַנָּא דַּתַּחֲתִית הַמַּתִּים, דְהָהוּא גְרַמָּא דִישְׁתָּאֵר לְמַעֲבַד לִיהַ פְּעֶסָה דָּא, וְכַגְבִּינָה דְחֶלֶב, וְנִבְיַעַת פְּחֶלֶב, דְהוּא נִבְיַעַת נְקִי מְצוּחֶצֶחַת בְּצָחוּתָא הָהוּא גְרַמָּא פֶד יִתְעַרֵּב הָהוּא גְרַמָּא וְיִתְמַחִי כַחֲלָבָא, וְלִבְתֵּר יִקְפִּיאֵ לִיהַ, וְיִתְצִייר בְּצִיּוֹרָא כַגְבִּינָה בְּקַפִּיאוֹתָא, וְלִבְתֵּר יִתְמַשֵּׁךְ עֲלֵיהַ עוֹר וּבֶשֶׁר וְעֲצֻמוֹת וְגִידִים.

גְבִינָה בְּקַפְאוֹן, וְאַחֵר כֶּף יִמְשֹׁךְ